

Туберкульоз (ТБ)

Що таке туберкульоз (ТБ)?

Туберкульоз (ТБ) – це захворювання, яке викликається *мікобактеріями туберкульозу*. Бактерії, чи мікроби, поширюються від людини до людини повітряним шляхом. Бактерії туберкульозу зазвичай вражають легені, але можуть вразити будь-яку частину тіла, наприклад, очі, хребет або черевну порожнину.

Як поширюється ТБ?

Бактерії ТБ передаються повітряно-крапельним шляхом від однієї людини до іншої. Мікроби потрапляють у повітря, коли людина з ТБ легень чи горла кашляє, чхає, розмовляє чи співає. Мікроби можуть залишатися в повітрі протягом декількох годин. Будь-яка людина, що знаходиться поруч з хворим на ТБ, може вдихнути повітря і заразитися бактеріями ТБ. Люди, котрі вдихають бактерії ТБ, можуть заразитися; це називається туберкульозною інфекцією або латентною туберкульозною інфекцією (ЛТБІ). Якщо не лікувати туберкульозну інфекцію, вона може перейти у туберкульозне захворювання.

Оскільки бактерії ТБ поширюються повітряно-крапельним шляхом, люди не можуть заразитися при рукоштованні, сидінні на унітазі або користуванні спільним посудом з людиною, хворою на ТБ.

Що таке латентна туберкульозна інфекція і туберкульозне захворювання?

Не кожна людина, інфікована бактеріями ТБ, занедужує. Існує два стани, пов'язані з ТБ: латентна туберкульозна інфекція та туберкульозне захворювання. Існують важливі відмінності між латентною туберкульозною інфекцією і туберкульозним захворюванням.

Людина з латентною туберкульозною інфекцією...	Людина з туберкульозним захворюванням...
Має у своєму організмі кілька бактерій ТБ. Бактерії ТБ живі, але неактивні.	Має у своєму багато бактерій ТБ. Бактерії ТБ живі й активні. Це означає, що мікроби розмножуються й атакують організм.
Не має симптомів і не відчувається хворим.	Має симптоми та може почуватися хворим. Симптоми можуть включати: <ul style="list-style-type: none"> • сильний кашель, який триває більше 3 тижнів • біль у грудях • кашель з кров'ю • слабкість або втома • втрата ваги без причини • відсутність апетиту • озноб • лихоманка • нічна пітливість.
Не може передавати бактерії ТБ іншим людям.	Може передавати бактерії ТБ іншим людям.
Зазвичай, має позитивний аналіз крові на ТБ або шкірна проба, що вказує на зараження ТБ.	Зазвичай, має позитивний аналіз крові на ТБ або шкірна проба, що вказує на зараження ТБ.
Нормальна рентгенограма грудної клітки та негативний мазок та посів мокротиння.	Рентгенограма грудної клітки з відхиленнями або позитивний мазок та посів мокротиння.

Людина з латентною туберкульозною інфекцією...	Людина з туберкульозним захворюванням...
Слід розглянути можливість лікування ЛТБІ для профілактики захворювання на ТБ.	Потребує лікування ТБ. Якщо захворювання ТБ не лікувати, можуть виникнути серйозні захворювання або смерть.

Які симптоми захворювання ТБ?

Симптоми захворювання ТБ залежать від того, де в організмі розмножуються бактерії туберкульозу. Бактерії ТБ зазвичай розмножуються у легенях. Захворювання ТБ у легенях може викликати такі симптоми, як:

- сильний кашель, який триває три тижні або довше
- біль у грудях
- кашель з кров'ю.

Іншими симптомами захворювання ТБ є:

- слабкість або втома
- озноб
- втрата ваги без причини
- лихоманка
- відсутність апетиту
- нічна пітливість.

У людей з латентною туберкульозною інфекцією немає ніяких симптомів.

Що мені робити, якщо я був поруч із людиною, яка має бактерії ТБ?

Дії залежать від того, чи було у людини, з якою ви провели час, захворювання ТБ або латентна туберкульозна інфекція.

Людина, з якою я проводив час, мала латентну туберкульозну інфекцію (неактивні бактерії ТБ)...	У людини, з якою я проводив час, було захворювання ТБ (активні бактерії ТБ)...
Вам не потрібно нічого робити. Люди з латентною туберкульозною інфекцією не можуть передавати бактерії ТБ іншим людям.	Відділ охорони здоров'я або ваш лікар можуть порадити вам, як краще захистити своє здоров'я та здоров'я людей навколо вас. Якщо ви думаєте, що зазнали впливу бактерій ТБ, зверніться до Відділу охорони здоров'я або до свого лікаря.

Як пройти обстеження на ТБ?

Існує два види обстежень, які можуть допомогти визначити наявність бактерій ТБ: аналіз крові на туберкульоз або шкірна проба. Відділ охорони здоров'я чи ваш лікар виберуть, який тест використовувати. Використовуваний тест залежить від таких факторів, як вік, історія хвороби та інші фактори людини, яка потребує тестування.

- Для **аналізу крові на ТБ** використовується зразок крові, щоб дізнатися, чи є у вашому організмі бактерії ТБ. Аналіз крові показує, як ваша імунна система реагує на бактерії ТБ. Для цього аналізу вам знадобиться лише один візит. Результати зазвичай з'являються через три-чотири дні. Аналізи крові на ТБ також називають аналізами вивільнення інтерферону гама (IGRA).
- **Шкірна проба на туберкульоз** також може бути використана для визначення того, інфіковані ви бактеріями ТБ. Шкірна проба проводиться у два візити. Під час першого візиту медичний працівник вводить невелику кількість тестової рідини, туберкуліну, у шкіру на

Відділення епідеміології інфекційних захворювань
Контактний номер служби екстреної допомоги 24/7: 1-888-295-5156

Редакція: 06.2022 р.

Сторінка 2 з 3

нижній частині вашої руки. Другий візит відбувається через два або три дні після першого візиту. Під час другого візиту медичний працівник подивиться на реакцію на вашій руці. Шкірні проби на ТБ також називаються туберкуліновими шкірними пробами (ТШП).

Позитивний аналіз крові або позитивна шкірна проба зазвичай означають, що у вашому організмі є бактерії ТБ. Можуть знадобитися інші аналізи, щоб визначити, чи є у вас ТБ, наприклад рентген грудної клітки або лабораторний аналіз мокротиння.

Як лікують латентну туберкульозну інфекцію і туберкульозне захворювання?

Існують ліки, які вбивають бактерії ТБ. Якщо у вас латентна туберкульозна інфекція, прийом ліків допомагає запобігти захворюванню ТБ. Існує безліч варіантів лікування латентної туберкульозної інфекції. Лікування латентної туберкульозної інфекції зазвичай займає не так багато часу, як лікування захворювання ТБ. Якщо у вас захворювання ТБ, вам необхідно приймати кілька препаратів протягом багатьох місяців. Це пов'язано з наявністю великої кількості бактерій ТБ, які необхідно знищити. Якщо ви приймаєте ліки відповідно до рекомендацій лікаря або медсестри, вони повинні знищити всі бактерії ТБ. Ви можете знову захворіти, якщо не будете приймати ліки відповідно до інструкцій.

У вас є ще запитання?

Перейдіть на сайт <https://www.cdc.gov/tb/publications/faqs/default.htm>, якщо у вас є ще питання про ТБ.